

Er det økt behov for barnevernledelse?

Endringer i barnevernlederrollen og det spesielle ved barnevernledelse gir økt behov for lederkompetanse i barnevernet

Å gjøre barnevernets rolle tydelig

- Barnevernet skal bidra til å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.
- Denne oppgaven innebærer både å ivareta barns omsorgssituasjon når foreldrene svikter, og å hjelpe barn og ungdom med alvorlige atferdsvansker.

All ledelse i barnevernet må foregå innenfor mandatet og med tanke på barnets beste

- Barnevernets mandat handler primært om å *ivareta vanskeligstilte barn og unges hjelpe- og omsorgsbehov, hindre at de rammes av uverdige og uholdbare oppvekstforhold, og å bidra til at de opplever mestring*
- Når barnets beste anvendes kun som en rettslig standard kan ambisjonen begrenses til at barnet skal **beskyttes**.
- Når barnets beste anvendes som en utenomrettslig standard inngår normalt **all den kjærlighet, omsorg og omtanke som et barn trenger** (NOU 2008: 9).

Det er påpekt behov for å styrke lederkompetansen i barnevernet fra mange hold

- *Det er et lederansvar å sikre god internkontroll, som blant annet innebærer å stille krav til og å følge opp saksbehandlerens praksis. Styrket kompetanse om internkontroll og ledelse vil kunne bidra til nødvendige forbedringer i barneverntjenestenes arbeid (Riksrevisjonen 2012: 73).*
- At det er nødvendig å styrke lederkompetansen i barnevernet, blir også påpekt av **Fylkesmannen** (Prop. 106 L [2012–2013]), **Helsetilsynet** (2012), **Barnevernpanelets rapport** (2011) og i varslings fra **Norsk barnevernlederorganisasjon** til Barne- og likestillingsdepartementet (Riksrevisjonen 2012).

Økte krav til lederkompetanse i barnevernet

- Økende arbeidsmengde øker behovet for kompetanse i ledelse
- Flere komplekse saker må håndteres samtidig, med strenge krav til kvalitet
- Økt arbeidsmengde gir flere medarbeidere å lede
- Stadig flere barnevernledere blir rene ledere og dette er utfordrende i forhold til personalledelse

Noen utfordringer for ledere i barnevernet

- Ledere i barnevernet er i stor grad barnevernsarbeidere som blir ledere for sine kollegaer
- Krevende å gå fra å være fagperson til å være leder
- Mange innehar begge rollene og møter utfordringen med å veksle mellom disse
- Barnevernyrket er oftere valgt ut fra ønske om å gi utsatte barn et bedre liv enn det å være en god leder
- Lederrollen har et stort og spesielt ansvar med rett til å gripe inn i menneskers private sfære
- Det spesielle ansvaret gir juridiske og eksistensielle føringer for beslutninger som leder må håndtere - og leve med

Det spesielle ved barnevernledelse

Hjelper egentlig det vi gjør?

- **Usikkerhet.** Selv om vi vet mer om hvilke tiltak som gir god effekt, er usikkerhet knyttet til hva som på sikt bidrar til at barnet får en bedre hverdag og hjelp til å mestre livet best mulig

Det er så mye som må ordnes med samtidig!

- **Kompleksitet** fordi arbeidet gjelder barn og familier med store sammensatte vansker, som ofte er i dyp krise

Det er følelsesmessig vanskelig å håndtere presset

- **Belastning** ved at det er smertefullt å jobbe tett med barn og familier som har det vondt, og arbeidet kan innebære stort press, trusler og vold

Til refleksjon

- Er barnevernledelse nøkkel til suksess for barnevernet?
- Spiller barnevernledelse noen rolle for hvordan barna får det i barnevernet?
- Bør det prioriteres flere ressurser på lederstillinger og utvikling av lederkompetanse?
- Kan barnevernet styrkes tilstrekkelig uten å bruke mer ressurser på ledelse?

Referanser

Barnevernpanelets rapport 2011.

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/barnevern/2011/barnevernpanelets_rapport.pdf

Helsetilsynet (2012): Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2011 med kommunalt barnevern – undersøkelse og evaluering. Rapport 2.

Prop. 106 L 2012–2013. Endringer i Barnevernloven

NOU 2008:9. Høring. Med barnet i fokus - en gjennomgang av barnelovens regler om foreldreansvar, bosted og samvær

Riksrevisjonen. Dokument 3:15 (2011–2012) Riksrevisjonens undersøkelse om det kommunale barnevernet og bruken av statlige virkemidler